

Declaració

COMITE DE COORDINACIO DE FORCES DEMOCRATIQUES DE CATALUNYA

El Comité de Coordinació de Forces Democràtiques de Catalunya a l'Exili s'ha reunit per estudiar la situació política actual i la posició que al seu entendre han d'adoptar les Forces Democràtiques de Catalunya.

El Comité de Coordinació ha pres nota de la publicació d'un pacte entre les forces democràtiques espanyoles i basques, en el qual es ratifica la demanda d'un règim provisional, sense signe institucional, que restableixi les llibertats, bo i essentant la possibilitat d'una "situación de hecho", sobre la qual haurien de decidir una vegada produïda.

El Comité de Coordinació creu que la Unitat Catalana, formada a l'Interior entorn del Consell de Forces Democràtiques de Catalunya, constitueix l'essencial garantia d'una sortida pacífica i democràtica de la dictadura actual, en la qual quedin plenament salvaguardats els drets nacionals del nostre poble. Nosaltres entenem que, pel que respecta a Catalunya, la condició fonamental d'aquesta sortida és la constitució d'un Govern Provisional de Catalunya que, d'acord amb les forces democràtiques que es facin igualment càrrec del poder a la resta d'Espanya, restablirà les llibertats i consultarà el nostre poble sobre les seves determinacions. El Consell de Forces Democràtiques a l'Interior i el Comité de Coordinació a l'Exili tenen determinat que han de negociar en bloc amb la coalició espanyola democràtica a fi de fer recíprocament aquesta posició.

Entretant el nostre poble, que en repetides ocasions ha manifestat la seva inequívoca voluntat democràtica en amplis moviments de les masses ciutadanes, ha de continuar propiciant aquestes manifestacions d'oposició, les quals - per a ésser un dia efectives - no han de quedar limitades a Catalunya i al País Basc, sinó que s'han d'extendre arreu d'Espanya.

El Comité de Coordinació de Forces Democràtiques de Catalunya a l'Exili estima necessari no limitar els compromisos polítics a unes precisions tàctiques immediates, com és la sim

ple qüestió de règim institucional, ans cal que quedin se-
nyalats els greus problemes que avui té plantejats Catalunya i
tota la península, o sigui els de caràcter social, econòmic i
d'estructura política. Atesa aquesta conveniència, les forces
catalanes representades als referits Comitès no tardaran a
fer conèixer al poble català i als demòcrates de tot Espanya
les bases programàtiques que a llur entendre hauria de defen-
sar l'oposició antifranquista.

Les Forces Democràtiques de Catalunya, ho i reiterant, fi-
nalment, llur desig de facilitar tot camí que liquidi ràpida-
ment la Dictadura i restableixi les llibertats, reafirmen la
voluntat de restar a l'avantguarda de la lluita per les lli-
bertats nacionals del nostre poble i pel seu progrés social
i econòmic, i proclamen llur desig de relligar aquesta lluita
al gran combat que han d'emprendre els demòcrates i els homes
avançats de tot Espanya per la llibertat, el progrés i la jus-
ticia social.

Paris, Setembre del 1961

C A T A L U N Y A S O L A . . .

per A. ROVIRA I VIRGILI.

Quan Barcelona va caure, el dia II de setembre del 1714, amb
les muralles trencades pel bombardeig, Catalunya lluitava sola, ja
feia mesos, contra el poder de dues Corones: la de Felip V d'Es-
panya i la de Lluís XIV de França. Per als catalans, allò era una
glòria heroica; per a llurs aliats en la guerra de Successió era
una vergonya.

Molt s'ha parlat, però encara no s'ha parlat prou, de l'enorme
injustícia que en tots els terrenys es va cometre aleshores a mb
Catalunya. Els amics i els enemics, els aliats i els adversaris, la
tractaren tots iniquament al capdavall.

Aquella guerra era una guerra internacional, una gran guerra eu-
ropea. Es dona el cas que les tres guerres nacionals de Catalunya
contra els reis de les dinasties forasteres, han format part de
guerres internacionals i n'han seguit, per tant, les fluctuacions.
Cada vegada Catalunya havia tingut aliats i amics. I cada vegada a
les amistats i les aliances van fallar en els moments crítics per
a la nostra pàtria. Si en aquests mals resultats van tenir culpa
els catalans mateixos, la culpa pitjor va ésser la dels Governos des-
lleials que feren prevaler egoïstament els interessos dels respec-
tius Estats sobre l'equitat, sobre la paraula donada i sobre els
compromisos contrets. El capítol relatiu a l'abandonament de Cata-
lunya pels seus aliats, és un dels més lletjos capítols que hom pot
trobar en la història de les guerres i de les relacions interna-
cionals.

...los siglos

1714 - II de Setembre - 1961

En la seva il·lusió de destruir el catalanisme, el general Franco féu arrasar el monument de Rafael de Casanova, però no pogué estripar de la nostra història nacional la pàgina gloriosa que escriviren amb sang els heroics defensors de les nostres llibertats en el 1714.

Catalunya sola...

Catalunya sola dontra dues monarquies unides: l'espanyola i la francesa. Una petita nació contra dos grans estats. Un improvisat exèrcit de ciutadans, menestrals i pageses contra dos excel·lents exèrcits professionals. Un material de guerra escàs i antiquat contra un material de guerra perfeccionat i abundantíssim... En aquestes condicions de desigualtat accentuadíssima, Catalunya va resistir amb coratge. I, en acostar-se l'acabament de la tragèdia, només restava en peu la capital catalana: aquella Barcelona "torre nostra" del Principat de Catalunya, com li deien en el segle XV, ajudada per algunes colles de guerrillers forans i per algun castell comarcal.

Estava ja Catalunya abandonada per tots els seus amics i aliats - Anglaterra, Holanda, Portugal, Alemanya - quan va tenir la noble gallardia de declarar la guerra a Felip d'Anjou.

Aquella reunió dels Braços Generals - el veritable Parlament de Catalunya - pel juliol del 1713, és un dels més admirables i reveladors fulls de la nostra història. Davant la soledat en què quedava Catalunya, el Braç eclesiàstic era partidari del reconeixement de Felip V; el Braç militar - és a dir la noblesa - estava dividit en aquest punt, i la majoria s'havia manifestat decantada al reconeixement. Però hi havia el Braç popular, el constituït pels representants dels municipis, i aquest, per una forta majoria, va votar per la continuació de la lluita, per la declaració de guerra a Felip, que volia destruir les llibertats catalanes. I el dia 9 de juliol del 1713, escamots amb trompetes i timbals feien saber solemnement l'acord al poble de Barcelona, mentre el que havia estat ací virrei de Carles d'Àustria, Staremberg, sortia del nostre port pronunciant paraules d'admiració i de recança en veure l'actitud heroica del nostre poble.

Pels tractats d'Utrecht i de Rastadt, els antics aliats de Catalunya havien aconseguit grans avantatges, fins el punt que Felip V hi apareixia com un vençut en haver de cedir vastos territoris de la seva Corona, alguns dels quals havien estat guanyats pels catalans els anteriors segles. El primer Borbó espanyol, que es resignava a fer el paper de vençut en els tractats amb les grans potències, va reservar el seu orgull, el seu odi i la seva intransigència per a la petita Catalunya. No va voler prometre-li el respecte de les seves llibertats, ni va voler que constituís una República lliure. La volia dominada, subjecta, esclava, humiliada i escarnida.

...
tribuna - 3

Catalunya sola...

L'única compensació que li havia ofert era d'ordre material : el permís per a comerciar amb l'Amèrica espanyola. I els catalans, lluny d'avenir-s'hi, van redreçar-se amb un darrer esforç.

Catalunya no es donava. Barcelona no es rendia. Soportaria el setge, la fam, els bombardeigs, l'assalt. València ja havia caigut l'any 1707. Mallorca, protegida pel mar, es mantenia, i ajudava Barcelona amb un ajut valuós, però insuficient. Tantseval! La lluita va durar encara més d'un any. No n'hi va haver prou, per a reduir els barcelonins, amb l'exèrcit assetjador del duc de Pèpuli (a - aquell italià que feia bombardejar la zona civil de la ciutat) i va haver de venir amb reforços el millor general de Lluís XIV, el duc de Berwick.

Tota sola s'havia quedat Catalunya. Tota sola, en els darrers mesos, Barcelona. Dolorosa i gloriosa soledat! El record de l'11 de setembre del 1714, jornada de l'assalt final, ha d'enfortir en la nostra ànima l'orgull d'ésser catalans i ha de convèncer-nos que l'esforç propi és la primera i insubstancial condició per al triomf del nostre ideal i, si la dissort ens colpeix, per a respondre-hi amb la dignitat i el coratge dels defensors de Barcelona. Aquells defensors que eren alguns militars i soldats d'ofici, els ciutadans barcelonins del regiment de "La Coronela", les companyies dels gremis, els voluntaris catalans i estrangers.

Barcelona havia caigut. Però la defensa havia estat tan valenta i tan brillant, que el duc de Berwick, com a militar i cavaller, va felicitar Antoni de Villarroel, que l'havia dirigida. El resplendor d'aquella glòria ha durat més que la foscor de la caiguda. I avui Catalunya, en guerra contra els representants de l'esperit de Felip V, vol imitar els herois del 1714 en el coratge, però no en la caiguda. Vol ajuntar la glòria i la victòria.

A. ROVIRA I VIRGILI.

Barcelona, 11 de setembre del 1938.

Curs de català per correspondència.

"Foc Nou", portantveu de la "Joventut del Casal de Catalunya" de Paris, ha organitzat, sota el patrocini del PATRONAT DE CULTURA CATALANA POPULAR, un curs de català per correspondència. Tots els catalans, qualsevol que sigui llur edat o lloc de residència - àdhuc a l'interior de Catalunya - hi podran participar.

Les inscripcions hauran d'adreçar-se a : "Foc Nou" - Casal de Catalunya - 67, rue Condorcet - Paris 9è. El preu de la inscripció és de 6 N.F. per tot el curs, estimat aproximadament, del llibre de text que serà tramès als inscrits per a seguir el curs i de les despeses de correu del retorn dels exercicis, a una cadència d'un cada 15 dies. El curs començarà el mes de novembre vinent i durarà tres mesos, com a mínim.

Per a tota demanda d'informació complementària podeu adreçar-vos als organitzadors.

La part tècnica del curs serà assegurada pel Professor Enric Roig i Querol.

cions...informacions...informacions...informacions...informacions.

CONTRA LES TORTURES. - (OPE) En una reunió de dirigents d'organitzacions de joventuts d'Acció Catòlica celebrada a San Sebastián s'acordà portar a cap una campanya de protesta pels maltractes i tortures diverses a les quals han estat sotmesos diferents dels membres detinguts amb motiu d'actes de protesta contra el règim i d'afirmació de llurs sentiments nacionalistes bascos després del 18 de juliol, data aniversari del "Movimiento".

Gairebé tots els detinguts han estat traslladats a Madrid per tal d'ésser jutjats per un tribunal militar.

"ESPAGNOLS SANS BAILLON". - El XLII "Cahiers du Témoignage Chrétien", de Paris, publica sota aquest títol una sèrie de documents (1958-1961) relatius a la situació de la joventut sota el règim franquista. Heus aci el seu sumari : Notre secour l'Espagne, de Robert de Montvalon; Le régime combat ses adversaires (Injustes violences - Le procès de Julio Ceron - Le procès Pujol - Envoi); Le pain quotidien (L'homme de la rue - Sois stable et tais toi); Des chrétiens parlent à des chrétiens (L'union nationale du clergé espagnol, l'Eglise et l'Etat - L'abbé de Montserrat, la Catalogne et le Général - Les travailleurs fêtent le travail comme ils peuvent - L'"affaire" des prêtres basques); En guise de conclusion.

El preu d'aquest "cahier", de 80 pàgines, és de 2 NF i es pot adquirir a "Témoignage Chrétien" - 49, rue du Fg. Poissonnière - Paris (96)

IMPRESSIONS DE L'INTERIOR. - Alfred Cabanes escriu a "Ressorgiment", de Buenos Aires : " Tot això (l'immigració castellana) suposa una tasca de lluita i de captació, ensem catalanitzadora i de caràcter social. No ha de tenir pas un caràcter doctrinal, sinó realisme i desinterès, energia i ductilitat. (...) Però caldrà obrar sense xerrar ni esvalotar el galliner, i si el diable ha de fer el miracle, que el faci el diable. (...) Res de vell no substituirà el franquisme. Vindrà un estat transitori, que durarà molt de temps, i que nosaltres, els catalans, hem de procurar fer nostre, poc a poc, amb habilitat i amb energia, caigui qui caigui. Catalunya no pot perdre un altre cop... "

ESPANYA FA MIGDIADA. - Un dels corresponents de "La Tribune des Nations" a Madrid escriu una crònica amb aquest subtítol, i diu: "...La premsa oficial deixa al marge els problemes que més preocupen als espanyols. Els que els agrada la política pensen més en una agitació estudiantil així que comencin les classes (com a protesta per la Universitat de l'Opus Dei de Pamplona) i en la frenada que ha sofert la propaganda per a la reforma agrària. Es parla igualment de la detenció de nombrosos nacionalistes bascos, als quals s'acusa d'haver intentat sabotejar una via fèrria amb motiu de la concentració d' "antics combatents" del 19 de juliol i tot hom coincideix en què, de fet, les últimes notes del Ministeri de

Informacions...

I'Interior són una confirmació del caràcter ampli i divers dels diferents grups de l'oposició que actuen en la clandestinitat."

INFORMATION SERVICE.- El darrer butlletí del Consell Nacional Català de Londres publica un interessant recull de premsa britànica dedicat a Espanya. Conté la traducció al català d'un estu i del "Economist", sota el títol "Espanya descobreix Europa -On Euro- acaba."

PROPAGANDA MONARQUICA.- O.P.E. reproduïx la següent informació de l'F.P. : "Aquests dies s'està procedint a Madrid i altres ciutats espanyoles a la distribució del primer número del butlletí titulat "Al servicio de la Monarquia encarnada en la persona del Conde de Barcelona". Es creu saber que el tiratge és de 12.000 exemplars i que el butlletí ha estat enviat a totes les personalitats del país. L'edició no ha estat autoritzada per la censura i s'ignora si la difusió serà tolerada."

El Casal de Catalunya de Paris ha dedicat una vetllada a la commemoració de la data històrica de l'III de Setembre del 1714. L'acte fou molt concorregut.

"EL CAMPESINO" HA ESTAT INTERNAT.- La premsa francesa informa que "El Campesino" ha estat internat a l'illa de Bréhat, de les Costes de la Manxa i que darrerament s'ha enviat un reforç de gendarmes perquè, es diu, es temia que fos objecte d'un atemptat.

INFORMACIONES PARLAMENTARIAS.- El número 43 d'aquest interessant butlletí del "Grupo Interparlamentario de la República Española" conté un sumari excepcionalment documentat : Mirando al porvenir. La intervenció nazi-fascista en la guerra civil, per Pablo de Azcarate. Textos franquistas, de solidaridat con las potencias del Eje fascista (1935-1941). Franco, Mussolini, Hitler, correspondència y entrevistas Agosto-October de 1940. Las Democracias contra el franquismo, documents. Franco contra las Democracias, extractos del discurso pronunciado en Madrid el día 2 de junio de 1961. La composición de las Cortes de la República Española el día 16 de febrero de 1936.

NOTA ADMINISTRATIVA .- La faixa que porti una ratlla vermella indicarà al destinatari que no rebra més el periòdic si no satisfà l'import de la subscripció TRIBUNA. Els mandats s'han d'adreçar a Joseph FALGUÈRA -C.C.Paris 17-370-01 - 5, rue Marcel-Sembat-Houilles (S&O) - Heus aci els darrers mandats rebuts: Emili Badia, Jaume Julià, Joan Subiranas i J.Camps, de Paris; J.Rossell, Seine i Marne; J.F. Seine et Oise; Miquel Sánchez, Lambert Palau i Salvador Not, Seine; E. Serra, Tarn i Garona; S.Figuères, Yonne; A.Pelegri, Saône i Loire; L. Suau i Josep Santacana, Gironde.

REUNIO DEL CONSELL EXECUTIU

El Consell Executiu d'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA es reuni el dia 20 d'agost a la ciutat de Montpeller.

Hi donà compte de diferents cartes de Carles Pi i Suñyer en les quals expressa el seu criteri sobre alguns dels problemes plantejats per les forces de l'Interior. S'acordà agrair-li l'afectuosa salutació adreçada a tots els militants en l'escaïença del viatge a França del conseqüent esquerrà Joan Benito.

El Secretari General informà seguidament sobre la situació política de l'Interior i l'Exili i donà compte de les entrevistes efectuades amb dirigents bascos i republicans.

El Consell Executiu es declara molt complagut per les informacions rebudes de Barcelona, Mèxic, Caracas, Londres i França en les quals es fa estat de les activitats portades a terme pels nostres amics.

Els reunits manifestaren llur satisfacció per la coincidència de criteris expressada en l'entrevista efectuada el 19 d'agost a Perpinyà amb diferents dirigents del Moviment Socialista de Catalunya en la qual foren convingudes les línies generals d'un important document destinat a les forces de l'Interior i les d'un projecte de Declaració per al Comitè de Coordinació de Forces Democràtiques de Catalunya a l'Exili. En la mateixa entrevista es persistí en el criteri d'ampliar en el possible la base representativa dels diferents Comitès d'Unitat Catalana.

El Comitè Executiu reafirma la seva decisió - en completa identificació amb les forces de l'Interior - segons la qual el pacte polític amb el conjunt d'organitzacions republicano-socialistes i grups liberals de la península ha d'ésser subscrit, arribat el cas, per la coalició de forces democràtiques catalanes. Es precisament degut a aquesta condició prèvia que el nostre Partit es veié obligat a declinar la invitació que li fou feta de signar el nou pacte d'"Unión de Fuerzas Democráticas", la iniciativa unionista del qual li mereix tot el respecte.

ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA, que s'ha manifestat reiteradament partidària de la coordinació de les forces exiliades per creure-la un factor essencial en la lluita contra la Dictadura, es dol que no hagi estat possible l'estudi de les bases programàtiques de les esquerres, la veu de les quals s'hauria hagut de fer escoltar a les noves generacions de l'Interior.

Finalment, el Consell Executiu agraeix als militants de França les proves de solidaritat que envers ell han manifestat en l'ocasió de les visites d'informació efectuades recentment pel Secretari General del Partit.

VISITES INFORMATIVES DEL SECRETARI GENERAL A DIFERENTS COMITES

Tal com s'indica en la Nota relativa a la reunió del Consell Executiu del nostre Partit, Joan Sauret, Secretari General, ha efectuat visites a diferents Comitès per tal d'informar-los sobre l'activitat del Consell Executiu i sobre la situació política. Els Comitès en qüestió convocaren assemblees extraordinàries en el curs de les quals el Secretari General es referí al pacte d'"Unión de Fuerzas Democráticas", a les relacions amb les organitzacions basques i amb el nou partit "Acción Republicana Democrática Española". L'informant s'extengué sobre la tàctica de la política catalana i després d'haver posat l'accent sobre la necessitat de mantenir i ampliar, si és possible, el bloc català anuncià el projecte d'una Declaració en la qual els catalans plantegin ben clarament llur posició davant de tots els problemes que plantejarà l'enderroca - ment del franquisme.

El dia 23 de Juliol Joan Sauret informà davant els militants del Departamental del Sena.

El dia 17 d'agost tingué lloc la reunió del Departamental de l'Alt Garona, a Toulouse, la qual fou presidida per J. Roig.

El 20 d'agost es reuní el Comité Departamental de l'Hérault, a Montpellier, sota la presidència de Magi Segura.

El matí del dia 19 del mateix mes fou celebrada l'Assemblea extraordinària del Comité dels Pirineus Orientals, a la qual assistiren més d'una quarantena de militants d'aquella regió i d'altres llocs. La presidència estava ocupada pels membres del C.E. Miquel Guinart, J. Sauret i Dardalló, i del Comité Departamental J. Garcia-Castellet, Julià Gual, Victor Duran, Jaume Figueres i I. Guasch.

El fet d'acudir a Perpinyà molts militants que hi van a passar les vacances donà a l'assemblea un caràcter de gran fraternitat esquerrana. Militants dels Pirineus, de Paris, de Lió i àdhuc de l'Interior ferent al final de la reunió un vermut de companyonia en el qual es manifestà amplament l'esperit de solidaritat de la nostra gran família política.

Entrevista republican-socialista.

La nit del 19 d'agost tingué lloc a Perpinyà una reunió a la qual assistiren els membres del Moviment Socialista de Catalunya J. Pallach, Buiria i Brufau i de l'Esquerra J. Sauret, Miquel Guinart, J. Garcia Castellet, Josep Falguera, del Comité del Sena i Joan Benito, de Venezuela.

El resultat d'aquesta entrevista queda indicat en la Nota de la reunió del Consell Executiu.

- Amb motiu d'una breu estada a França de l'ex-Conseller de la Generalitat J. Quero Molares, el Comité Departamental del Sena li oferí un vermut d'amistat al qual concorregueren el Secretari General i molts militants. J. Quero Molares saludà afectuosament tots els presents i féu una interessant exposició sobre la política internacional, vista des de Washington.

C O N S E L L D I R E C T I U A F R A N Ç A

El dia 19 d'agost es reuni a Perpinyà el Consell Directiu a França d'Esquerra Republicana de Catalunya.

El Secretari General del Partit informà als reunits sobre les activitats del Consell Executiu i de les relacions amb l'organització del Interior i amb els Consells Directius i Delegacions de fora de França.

Els membres del Consell Directiu feren constar llur satisfacció per la constant informació que reben de la Secretaria General, la seva conformitat a la línia seguida per la direcció del Partit i es felicitaren de la coincidència que caracteritzen les relacions amb els nostres amics de l'Interior, als quals expressen la seva cordial solidaritat.

El Secretari General del Consell Directiu a França informà detingudament sobre la situació orgànica en aquesta República i especialment respecte les activitats dels Comitès Departamentals del Sena, Alt Garona, Hérault i Pirineus Orientals, als dirigents dels quals es felicita fervorosament per la tasca efectuada a favor del Partit i per les proves de democràtica fidelitat al Consell Executiu que vénen expressant tots els militants.

El Consell Directiu insisteix novament prop dels Comitès, Delegacions i militants per a que es mantinguin en estreta relació amb el Secretariat Permanent del Consell Directiu (J.Garcia-Castellet, 18,rue de l'Anguille -Perpinyà,P.O.) tant per la tramitació d'avals i altres documents, com per a obtenir les informacions que estimin necessàries. Es precis que uns i altres cotitzin regularment per tal d'assegurar dignament les necessitats representatives del nostre Partit. Es fa avinent, així mateix, que les Circulars Informatives de les corresponents Secretaries Generals només seran enviades als Comitès i Delegacions que hagin regularitzat llur situació amb el Secretariat Permanent de Perpinyà. Es recomana als Presidents i Delegats que procurin a aqueixes Circulars la màxima difusió entre els militants inscrits prevalent-se de reunions sovintejades.

Els reunits acordaren felicitar a J.Garcia-Castellet per l'eficàcia i el zel amb què vé actuant des de la Secretaria General del Consell Directiu a França, els quals han possibilitat que el Partit, a França, es manifesti unit i fidel a la continuïtat nacionalista, republicana i democràtica amb què l'impregnaren els Presidents fundadors Francesc Macià i Lluís Companys.

Perpinyà, 20 d'agost del 1961

- Tenim la tristesa de comunicar als nostres amics la defunció de J. Ventosa i Roig, ex-diputat, ocorreguda a Mèxic, i la de Ferran Zulueta, diputat, escaiguda a Barcelona. (passa a la pàg. 13)

Perpinyà.- Els "congés-payés" fan afluir al migdia de França un nombre considerable de refugiats a la recerca d'un sol segur i d'un paisatge i ambient que els oxigeni moral i físicament a fi de poder emprendre en millors condicions la feixuga pujada d'onze mesos més d'exili.

L'ambient, però, els nostres estiuejants només se'l poden proporcionar amb el contacte cordial i emotiu que prodiga el món dels exiliats a Perpinyà, puix que l'allau de turistes que vé de l'altre costat de la frontera descoratja més que no pas oxigena. Quan veieu, escolteu i observeu aquells turistes us feu càrrec dels esforços que han de fer a l'Interior els que, sentint-se catalanistes, es refusen a suportar el franquisme.

Els franquistes fan de la moralitat "cristiana" llur millor producte propagandistic d'exportació. Aquesta virtut, però, és absolutament fictícia, car només cal ser un mediocre observador per a descobrir en una gran majoria de turistes un obsessióat erotisme. Totjust queda enrera la duana corren vers el cinema que passa al - un film de B.B. Aquestes sales són envaïdes literalment per un s espectadors que no entenen ni un borrall del que s'hi diu però són tot ulls per a mirar què hi passa. La mateixa cursa d'aquells "alliberats" de la moral franquista es repeteix cap els quioscos, aquesta vegada a la recerca de les revistes com més poc "abillades" millor.

Es veritat que l'estranger sempre ha estat un motiu de sensacions més o menys confessables; però resulta depriment observar que les dones també mostren un marcat interès per aquesta mena de "curiositats" i fan el que poden, elles mateixes, per a encuriosir els altres, car a les platges i als carrers es distingeixen per llurs disfresses d'estiuejants més atreïdes: escots audaços i els pantalons figuren entre els més "collants".

Causa estupor escoltar de llavis d'una pobra dona, sovint analfabeta, demanar revistes "amb comes", la qual comanda li ha estat demanada així que al poble s'ha sabut que havia de fer un viatge a França. I ens asseguren que a Barcelona són molt recercades les cartelleres dels cinemes de l'altre costat de la frontera. Més d'un amic de Perpinyà ha estat pregat d'escriure a casa així que sàpiga que passa algun film prohibit.

El règim franquista ha trobat uns eficaços elements d'intoxicació amb el futbol i la sexualitat, aquesta provocada per una censura tan estúpida que canvia el text en els doblatges de tal manera que ningú no hi entèn res, car és incomprendible que es besin a la boca un germà i una germana. Però el franquisme "salva" d'aquesta manera (sic) els idil·lis abrandats o els amistançaments.

La putrefacció dels costums castra qui sap-lo molta part de l'opinió pública. I mentre Franco i els seus aprofitats puguin continuar manant, què hi fa que el poble vagi descendint, descendint?

Des del meu angle.

" QUE VOLEU, PA BLANC O PA MORENO ? "

Tal com vaig prometre-us, aci va el recit d'aquella campanya electoral que en el primer decenni de segle efectuà en "Ton de la Fleca" en uns masos perduts dins d'un batibull de serres, prop del Montsec esquerp.

L'Alcalde me'l donà com rajat dels llavis d'en Ton, i fa així:

" Quan a la Casa del Poble - començava l'ex-regidor lerrouxista - em designaren per a portar a cap la campanya als Masos fou, digueren, perquè jo que "negociava" sovint amb alguns d'aquells veïns, podia tenir-hi ascendent. En deien "negociar" - comentà l'home amb la seva rialla en circumferència -- al fet que comprava deu o dotze feixes de brixols per a cremar al forn quan aquells homes, cap dels quals havia fet el servei militar per curts de tulla, baixaven cada dissabte al mercat de vila.

" Com a bon republicà, no podia desobeir la Casa del Poble i ja em teniu com caigut d'un núvol en aquells paratges on, de tant en tant, descobrieu una caseta i una era, aquesta no gaire més gran que un duro, car tot anava allà a l'escala de pessebre. Val a dir que tenia no pocs dubtes quant a la meva recixida; però inbuït per la meva responsabilitat i el sol que hi queia com passat per una paella de confitat de porc se m'escaldà la clepsa i vaig començar la campanya amb infules de gran "tribuno", que no és poc dir.

" Arribat al primer replà de la meva intervenció oratòria, en la qual, per cert, havia embutit tots els trons que acostumen a engegar-nos els conferenciants que cada dissabte arriben a la Casa del Poble directament de Barcelona, un dels meus cinc oients em posà, ben travessera, la següent observació: " Tot això que ens ha contat deu ser molt com cal escoltat a les viles; però als nostres Masos, veu? hi faria més aviat falta una carretera que passés pels nostres peus, se n'anés cap aquell turonet de dreta, allà hi donés un tomb cap a l'esquerra, se n'anés a prendre una mica de sol a la vora d'aquella clapa d'alzineres de més amunt i després baixés, xino-xano, per aquell mas, veu?, i anés, finalment, a jeure al peu mateix de la carretera que relliga les viles".

" No va tocar-me més remei que recollir l'atinada demanda: Tindreu carretera, perquè la nostra dita fa: " no sólo de pan vive el hombre" i els republicans estem per l'ancipació. M'havia permès d'adaptar les grans idees a les circumstàncies, amb la seguretat que ningú m'esmenaria el sentit de la frase. Però, ai!, que el meu interruptor cregué del cas deixar les coses més clares, i afegí: " Veurà, un carro no és una somera i aquesta vol amplàries i pujades i baixades no gaire sobtades..."

I en Ton comentava per a nosaltres: " De quin carro se les heia aquell homenet, si no n'hi havia ni un en tot el terme? Però es veu que als Masos tiraven plans a la llarga, preveïen el segle vinent. I feta la primera passa pel camí de les promences electorals, vaig destacar un dit de la meva mà i els vaig dibuixar la tribuna - II

nia de la futura carretera amb tanta abundor d'esperances que al cap de cinc minuts no quedava cap mas isolat. Vaig plantar tants i tants ponts i pontets per a evitar el mareig als problemàtics cars que hi havien de passar que, finalment, la meva obra pública, tenia més ponts que terreny per a fer-los seure. Cregut que ja n'ha via fet prou i massa en matèria de promences, vaig girar en sec i vaig portar el meu auditori, els cinc homenets, a fer una excursió pels camps de les idees. Però el mateix interruptor tornà, com si no res, enrrera i, obstinat, preguntà: " Així quedem ben clars que el seu candidat ens respon d'una carretera? "

" - Us dono la meva paraula!, vaig tallar amb posat de natari.

" - Essent així, tornà a la càrrega aquell ditxós vell aperga - minat, només cal que vostè dipositi cinc-cents duros a les mans del nostre alcalde pedani, que sóc un servidor, i, amb aquesta garantia votarem tots pel senyor del qual ens ha parlat."

" Cinc-cents duros?, feia en Ton, no, no ho valia tot el terme amb l'aviram, ases, gossos i tota l'espècie humana. Veia ben clar que no treuria res d'aquella gent si no em manifestava amb contundència i vaig prometre'ls que abans de tres mesos els enginyers d'Obres Públiques trucarien a les portes de cada mas per a que se'ls digués per on volien que passés la nova carretera, i mans a l'obra!

" Els enginyers, els enginyers... romugà l'infatigable vell. No passa cap elecció que no vinguin a plantar banderoles i agullar amb ulleres de llargavistes. Però així que hem votat fugen més corrent que una llebre a cent passes d'una escopeta descarregada.

" - Així, ciutadans és propi dels cacics i la Casa del Poble no està per enganyifes. La República és... com vos ho faré entendre? Trieu: què voleu, pa blanc o pa moreno?

" I "un pa blanc" relliscà dels llavis ressecats dels meus cinc oients, cosa que vaig aprofitar per acabar amb un estentori: " Si voleu pa blanc heu de votar pel nostre candidat i no hi ha més cera que la que crema!"

" Vaig passar tota una setmana "treballant" els Masos, però arreu m'empaitava com en un pesombre aquella ditxosa carretera i, cosa pitjor, la garantia corresponent, la qual pujava de to a mesura que ens anàvem apropant al dia de les eleccions.

" Aquell dia, en arribar al cap-vespre el certificat de l'es - crutini a la Casa del Poble es produí la meva ensorrada, una ensorrada estrepitosa. No havíem tingut ni un vot als Masos! Adhuc aquell barber que s'havia declarat "republicà de tota la vida" i es prestà a fer-nos d'interventor havia preferit votar pels contraris. Els meus correligionaris no s'acabaven d'explicar la meva desfeta que era la de la República. " Així, digué el President, és que no t'has sabut explicar..." I m'ho deia a mi que havia tocat els temes més infal·libles per a guanyar els més escèptics. No en vulgués més d'emancipació, de guerra a l'oscurantisme i amb l'acabament, de "Dios no existe". Ni don Hermenegildo Giner de los Rios hauria pogut destapar les oïdes d'aquella gent que entenia les coses a interrogat de matines.

La clau del secret de la nostra catàstrofe no era altre sino que el murri del vell diputat s'havia estat de discursos i havia negligit el color del pa preferit pels electors. Havia situat les coses al terreny dels Masos i dos dies abans de les eleccions posà dos-cents duros a les mans d'aquell vell repatani, el qual li donà l'acta signada en blanc, amb més segells vulguéssiu. Oidà, 35 vots inclosos tres difunts i un parell més que en aquell mateix moment feien la collita de "lino" argenti en una chacra perduda prop de Rosario de Santa Fe. I la carretera, direu? Cada elector se'n quedà un bocinet a la butxaca..."

Records als companys i a les companyes.

IGNASI.

Al servei d'E.R.de C. (vé de la pàg. 9)

HA MORT UN ALTRE DESTACAT CATALA

Com diem en un altre lloc, els amics de Mèxic ens fan saber la defunció de J.Ventosa i Roig.

Hous aci algunes donades de la seva vida politica: L'any 1916 fou designat alcalde popular de Vilanova i la Geltrú. Fou destituït per no haver-se prestat a una trampa electoral, però l'alcalde de R. O. es veu impossibilitat d'ocupar el càrrec i l'ofereixen al destituït, que el refusa. I torna a ser elegit alcalde pels vots dels regidors. L'any 1922 fou elegit President de la Federació de Cooperatives. L'any 1925 es negà a formar part de la comissió encarregada per la dictadura per tal de redactar una llei de cooperatives. L'any 1930 fou designat President de Confederació de Cooperatives d'Espanya. Fou J.Ventosa i Roig, encara, qui proclamà la República a la seva ciutat el dia 14 d'abril del 1931. Fou elegit diputat a les Corts Constituents. En 1933 ocupà la Conselleria d'Agricultura al Govern de la Generalitat i fou ell qui presentà la Llei de Cooperatives, Sindicats Agrícoles i Mutualitats de Catalunya. Reelegit diputat a les Corts de la República dimití el seu càrrec al govern català i, cosa poc sabuda, abans del 6 d'octubre féu diferents viatges a Bèlgica per adquirir-hi armes. Després de la revolta militar fou nomenat President del Consell d'Economia, càrrec que dimití així que fou canviat el Conseller. Esquerra Republicana el designà novament en representació seva. El ministre Jaume Aiguadé el nomenà Secretari del Consell Superior. I un cop exiliat no abandonà les activitats cooperativistes que tan l'havien distingit.

Descansi en pau el fidel català i esquerrà.

Testimoniatge d'amistat a Joan Benito. - El dia 17 de setembre tingué lloc a l'Hotel Sala de Perpinyà un acte d'amistat a Joan Benito que ha estat una temporada aci després d'haver sofert una operació quirúrgica. Un aperitiu reuni entorn del nostre amic més d'una trentena de militants. Foren llogides adhesions d'aquells que per viure lluny de Perpinyà no pogueren ésser presents.

Aquest acte d'amistat el commogué de debó i expressà el seu fervent desig de tornar de Caracas per a viure prop dels amics i no lluny de la Catalunya enyorada.

8 0 C 6 F L O R A L S D E L A L L E N G U A C A T A L A N A
(Any CIII de la seva Restauració)

El dia 10 de setembre tingué lloc a Alguer la tradicional Festa dels Jocs Florals, a la qual acudiren catalans de l'Interior, d'Europa i de moltes repúbliques americanes. Els visitants foren gratament sorpresos perquè en molts llocs s'hi veien banderes catalanes i cartells de "ben vinguda als germans catalans." Els Jocs Florals foren, al dir dels catalans, impecablement organitzats." Tal com era previst, fou el general Catardi qui presidi i obri la festa. No tenint encara una informació completa publicuem, en última hora, el

V E R E D I C T E

PREMIS ORDINARIS. - Flor Natural : Manuel de Pedroló, Barcelona. Accèssit : R. Rosquelles Alessan, Barcelona. Englantina d'Or : Ventura Gassol, França. Accèssit : Josep Ma. Arnavat i Vilard, Rous. Viola d'Or : Palmira Jaquetti, Barcelona. Accèssit : Antoni Sala Cornadó, Barcelona.

Copa Artística : Mercè Rodoreda, Ginebra. Premi Fastenrath : Aurora Bertrana, Barcelona. Premi Ignasi Iglésies : Llorenç Moyà Gilabert, Palma de Mallorca. Premi Joan Maragall : Josep Sebastià Pons.

Els altres premis han estat adjudicats a :

Salvador Casanova, Granollers; Josep Ma. Pobllet, Barcelona; Joan Garcia Castellet, Perpinyà; Joaquim de Camps i Arboix, Barcelona; Mateu Bardagi i Moras, Barcelona; Jordi Baulies Cortal, Ciutadella de Mallorca; Joan Carreras i Palot, Mèxic; Lluís Esteve, Avinyó; Costa Horts, Mèxic; Josep Miracle, Barcelona; Francesc Vallverdú Canes, Barcelona; Josep Ma. Palau i Camps, Ciutat de Mallorca; Josep Fornas i Martínez, Barcelona; Marc Aureli Vila, Caracas; Lluís E. Alpera Leiva, València; Angel Cao, Sardenya; Peire Pessamessa, Buoux (França); J. Pedreira Fernández, Barcelona; Lluís Jordà, Barcelona; Miquel Arimany Coma, Barcelona; Josep Ma. Corredor, Perpinyà; F. Vila Plana, Sabadell; Francesc Manunta, Alguer; Pere Màrtir Rabassa, Barcelona; Josep Munté Vilà, Montroig (Tarragona); Frederic Martínez, Barcelona; Pere Català i Roca, Barcelona; M. Marty, Barcelona; Concepció G. Maluquer, Barcelona; Jordi Planes Casals, Balsareny; Oriol Puig Almirall, Vilanova i la Geltrú i Josep Jordana Puigpinós, Barcelona.

Premi de Junta de Govern Regió Autònoma de Sardenya : Manlio Brigaglia, Sènnori (Sàsser). Premis en llengua sarda : Jordi Spenu, Sènnori (Sàsser) Forico Sechi, Nughedu San Nicolo (Sàsser). Premi Centre d'Estudis Algueresos : J. Garcia-Castellet, Perpinyà.

Els Mantenedors acordaren concedir una menció honorífica al llibre " Cant a la Ciutat Obrera " de Salvador Sarrà i Seravinyals.

24
ELS DOS MONS

Confessem que havíem alimentat la il·lusió que la unitat política antifranquista dels catalans podia estendre's fins al nucli que a les Amèriques s'expressa sota l'etiqueta de Consell Nacional Català; però ja no ho considerem gaire probable perquè, esclaus dels mots i de la història, aquells amics s'han situat d'esquena a la realitat. Fan sentimentalisme i no pas política, es mouen en l'abstracte, isolats en una Catalunya que s'han creat a l'estranger amb tota la il·limitada llibertat que els dona el cor, sense tenir en compte cap de les traves i inconvenients que sofreix el nostre triangle territorial. No és doncs d'estranyar que sentint-se en un estat d'esperit de "separats", tenint-ho tot, considerin que qualsevol restricció o retallada a la sobirania imaginada per ells és un atemptat, un "genocidi" i creguin que els catalans que cerquen un compromís amb els liberals espanyols, que també sofreixen la dictadura, ceixen tranquil·lament uns drets que es donen per adquirits i en plena vigència. Aquesta reacció sentimental és en certa forma comprensible en els vells residents, però no és admissible en homes que ocuparen a Catalunya càrrecs, d'importància, en els partits i sindicals.

Nosaltres no hem dissimulat mai l'ideal nacionalista per arribar al compromís que l'Interior reclama a fi d'aturar el procés de castellanització del nostre poble. Ningú no ha llegit ni llegirà mai en aquestes columnes el mot utopia, quant als drets de la nostra nacionalitat, puix que fóra negar la pròpia essència del catalanisme. El que sí hem deixat escrit, i ben assentat, davant certs demagogs, és que en política el millor no és sempre sinònim de convenient si amb aquesta pretensió ens desviem del camí del retrobament i ens manquen les possibilitats per a imposar la integrat dels nostres anhels.

Nosaltres ens refusen a acceptar l'infantilisme com una posició forta del catalanisme. L'èxtasi, el sentimentalisme i la història compten poca cosa en els plets. pte

l'alliberament nacional dels pobles. Voler fer creure els catalans en l'eficàcia i sinceritat de les proclamacions de l'O.N.U. i en la capitalització de simples rebuts d'escrits de protesta és confiar en el "Père Noël", cosa que als que visquem a Europa ens deixa veritablement estupefactes. En quin món viuen els amics que confonen la paperassa onunista amb la consideració i l'eficàcia? Voler especular amb aquestes il·lusions és adormir els catalans, insinuar-los que el món ens contempla i espera el moment de fer-nos justícia.

I perquè no hem dissimulat mai el nostre ideal no fóra admissible que neguéssim a ningú el dret a inclinar el nostre poble vers aquesta o aquella fórmula política. El que no comprenem, en canvi, és que el dret d'autodeterminació es faci sinònim del sistema jurídic triat per un grup o partit polític. Quan nosaltres, amb la nostra sola representació, recordem a les esquerres espanyoles la Llei d'Autonomia de la República ho fem sostinguts per la força moral d'un precedent recent amb el qual, no sense reserves d'un altre costat, encetàrem un període de convivència; però no hem dit mai que aquella Llei hipotecava la voluntat de Catalunya, a la qual s'haurà de recórrer de nou un cop restablerta la seva llibertat.

Se'ns ha retret "l'abús de la ironia amb la qual hom pretèn ridiculitzar l'adversari". Vagi com a resposta aquesta franca confessió: la lectura de certs comentaris "americans" ens indigna d'una tal manera que per a no replicar-hi a cop calent amb els mots que creiem justos i adequats preferim no dramatitzar i apacivagar la nostra indignació amb una dosi d'humor. Com es vol que no ens exasperem llegint en un Editorial: "quan uns altres ingenus ens diguin que allò que importa és enderrocar Franco, no perden de vista que la caiguda de Franco i el seu règim no resoldrà automàticament el problema de Catalunya"? Aquesta especulació amb els mots la considerarem deshonest, un abús i una deshumanització de la situació del nostre poble. La caiguda de Franco no "resoldrà - certament! - automàticament el problema de Catalunya", però és que per ventura possibilita la seva solució la manca de llibertat actual i la pervivència de la Dictadura?

Com poder admetre sense estranyesa que mentre es proclama la més absoluta solidaritat envers l'Interior i s'admet el seu dret a determinar les formes de tàctica contra l'opressió que es maltracta els que a l'exili practiquen aquella solidaritat? A què vé, en aquest cas, pretendre'ls regionalistes i poc catalanistes? Aquesta persistència, per conveniències partidistes, a fabricar un I4 d'abric de cap a peus i a situar Macià voltat d'esperits derrotistes és una infàmia que revolta els catalanistes d'Esquerra Republicana de Catalunya. Es que no se n'han adonat els neo-historiadors o ens consideren indiferents a les injúries? I no cal fer-nos la merced d'una determinada influència a l'Interior perquè és rebaixar el problema de la nostra causa. Ningú no pot pretendre, sense caure en el ridícul, confiar en un ascendent popular, interpretar a caprici la voluntat dels que fa 25 anys no han estat consultats.

Nosaltres també coneixem la història, la vella i la nova, i recordem com ho feia "Veu Catalana" en l'edició del juliol de l'any

passat, els rezelts que trobà el catalanisme a les esferes de Madrid i "la por que Catalunya - durant la guerra - arribés a crear una indústria de guerra pròpia massa potent". Aquesta trista evocació no la llegirem sense obrir els ulls de bat a bat car, quan això darrer succedí potser hi hagué algú dels actuals "ultres" que en el conflicte Negrin-Generalitat caigué del costat del primer, es considerarà més lligat pel partit que no pas pel nostre govern.

Cada vegada que al·ludim els escrits d'alguns catalans d'Amèrica bons amics ens recomanen que els deixem estar en llur estat d'èx-tasi permanent; però ens resistim a considerar-los incapaços d'integrar-se al moviment català contra Franco. Val a dir que en deses perem puix que quan fan una passa vers la coincidència amb els catalans de l'Interior i de França se'n penedeixen, com si desobrisin a temps el pecat de transigència ideològica i fan dues passes endarrera, fugen corrent cap el clos emmurallat, reprenen els somnis, fan penitència davant l'altar de la història i denuncien de nou els "regionalistes", tots els que no s'ajusten als imperatius de llur partit polític. Tot i el to d'aquest article poden estar segurs els amics del C.N.C. que ens agradaria veure'ls integrats, sense reserves, a l'esforç que tant a l'Interior com a França es fan en bé de la unitat catalana. Que es deixin d'elucubracions de "separats" i s'ajustin més als imperatius de l'hora.

D'UN ESTUDI SOBRE LA SITUACIO ECONOMICA ESPANYOLA

La posta en pràctica del pla d'estabilització.

El primer objectiu del pla d'estabilització havia de consistir, doncs, a acceptar el valor real de la pesseta i posar-lo d'acord amb la cotització de la nostra divisa en el mercat lliure internacional. La desvalorització de nostre signe monetari es portà a cap a finals del mes de juliol de 1959, però ja feia gairebé un any que s'havia acordat "endurecer" la pesseta tallant la inflació en les seves formes més elementals i evidents.

La circulació fiduciària havia anat augmentant, durant el període 1950/1957, a un ritme molt major que el de la producció nacional. Això suposava, per consegüent, un increment constant de la inflació monetària que es veia agreujat pel creixent Deute nacional, que els bancs privats havien d'acceptar obligatòriament, però que al mateix temps pignora-

ven immediatament en el propi Banc d'Espanya, aconseguint, mitjançant aquesta enganyifa d'un valor entès, noves masses de diners. El nou equip ministerial a les ordres del general Franco, i sota la inspiració invisible del senyor López-Rodó i de l'exercici pràctic de les seves funcions ministerials, per part dels senyors Navarro Rubio i Ullastres, es disposà a acabar amb aquella absurda situació i, per això, decidí la reducció de les emissions del Deute públic i del crèdit bancari i retirar diner de la circulació mitjançant l'augment dels impostos directes i indirectes.

Conseqüent amb la política apuntada, el Govern ha augmentat els pressupostos de l'Estat, en el curs dels dos últims anys, en un 45 per cent; el mateix ha succeït en els organismes públics de províncies i municipis.

Una fórmula indirecta d'augmentar els impostos fou la que s'arbitrà mitjançant l'establiment dels denominats "concertos gremiales", en virtut del qual són els propis industrials i comerciants els que cauen a la trampa d'arbitrar cada dia majors ingressos per a les caixes públiques.

El pla d'estabilització no podia resoldre per si mateix els aguts problemes que té plantejats l'economia espanyola, però almenys que calia esperar era que es portés a la pràctica i d'acord amb els principis anunciats

pel propi Govern. Però no ha estat així; de les tres premisses anunciades - desvalorització de la pesseta, liberalització de la vida econòmica i reducció de les despeses públiques - únicament s'ha portat a efecte la primera per això el pla d'estabilització ha fracassat sense tant sols haver-se complimentat.

F,
Barcelona, 1961

Article vinent :
EFFECTES DEL PLA
D'ESTABILITZACIÓ

Nou pacte antifranquista.

A finals del mes de juny d'enguany fou lliurat a les ambaixades de França, Estats Units i Anglaterra i a les agències de premsa internacionals de Madrid el text d'un document signat per Izquierda Democràtica Cristiana, Partido Socialista Obrero Español, Partido Nacionalista Vasco, Acción Republicana Democràtica, Unión de Trabajadores de España, Acción Nacionalista Vasca i Solidaridad de Trabajadores Vascos. Aquestes organitzacions han convingut un pacte, els extrems més importants del qual reproduïm :

" 2.- Se acceptarà como único sistema político la democracia. Para ello preconizamos que a la desaparición del régimen franquista se establezca una situación transitoria con un Gobierno provisional sin signo institucional definido, que otorgue una amplia amnistia, restaure las libertades políticas y convoque elecciones para que el pueblo español, con absolutas garantías, opte por el régimen que prefiera y que todos los españoles estarán obligados a aceptar. 3.- Con un firme propósito de paz civil, las fuerzas democráticas firmantes contribuirán a modelar las futuras estructuras políticas del Estado y, entre ellas, las correspondientes a los pueblos que lo integran, cuyos derechos han de ser respetados, abriendo para ello cauce a sus aspiraciones autonómicas mediante la libre expresión de su voluntad y disponiendo oportunamente las medidas propias al natural desenvolvimiento de su respectiva personalidad durante la situación provisional prevista en el apartado segundo. 4.- Reafirmando la abierta oposición a toda clase de dictaduras, las fuerzas firmantes del presente acuerdo no aceptarán coalición alguna con fuerzas de signo totalitario, sea comunista o fascista. (...) 7.- Los partidos y organizaciones signatarios conservarán sus respectivos programas y ejercerán su acción política independientemente por sus propios medios, pero acuerdan constituir un instrumento de colaboración que se denominará UNION DE FUERZAS DEMOCRATICAS, al cual se someterán para su estudio y resolución los proyectos y decisiones que cada uno considere convenientes para el

tribuna - 4

logro del programa común. Los partidos y organizaciones signatarios se prohíben en tanto dure la vigencia, del acuerdo cualquier alianza marginal a éste que no sea aprobado en común. 8.- Podrán ingresar en la U.F.D. los grupos manifiesta e inequívocamente democráticos que acepten los puntos fundamentales de este compromiso. También podrán colaborar las personas que cumplan las mismas condiciones."

El text conté aquesta clàusula final : " Esta declaración confirma las coincidencias manifestadas en las conversaciones celebradas el cinco de abril de mil novecientos sesenta por las fuerzas políticas y sindicales signatarias. Si, pese a lo acordado, se produjera una situación de hecho que no correspondiera a la prevista en este documento, los firmantes se reservan el derecho de adaptar su actitud, llegado el caso, a la significación y conducta de la situación que hubiese sido establecida."

Tal com indica el mateix text, les negociacions del pacte s'iniciaren l'abril de l'any passat. El text, en principi acceptat per Izquierda Democrata Cristiana, no fou formalitzat per les altres instàncies d'aquest partit. Aquest l'havia de proposar a altres forces de l'Interior, però s'ha d'entendre que no ho féu perquè estava en suspens la seva pròpia conformitat. Fou a principis de juny quan es reprengueren les negociacions, les quals reeixiren després d'afegir-se al vell text, que comprenia 8 punts, una clàusula - que és la que figura en darrer terme - que concilia, en certa manera, els dos parers que s'expressaren durant les negociacions en qüestió.

"La semana en libertad"

Aquest titol l'empren a "Destino", el qual l'utilitza amb una relativa "llibertat" puix que aquesta queda limitada al tema "societario". Es gràcies a aquesta llibertat que podem llegir que "Su Alteza Real el príncipe don Juan Carlos" ha estat a Barcelona i ha estat rebut "por los jóvenes marqueses de Comillas". "El vivo retrato de su padre-oigo decir, refiriendo se al marqués". Sempronio ens fa saber que el "príncipe" referint-se a les barcelonines digué : " Què marques són!". I un "jóven aristócrata" s'adreçà a don Juan Carlos : " Alteza, nos hariais felices hablando el catalán". Què nenys d'esforç es pot demanar a tot un "príncipe"? Apa, don Juan Carlos, faci traduir el Decret de Nova Planta en llengua vernacle i tindrà tota la noblesa catalana (sic) regaïment de goig! Llegint les llibertats que es pren Sempronio un es torna jove i escaig, car el llenguatge de les seves cròniques ens situen a començaments de segle, en els vells i bells temps de la nostra (sic) aristocràcia. Una altra vegada que don Juan Carlos vagi a Barcelona podrà dir, en català!, "Barcelona és bona si si els catalans s'ajupen".

cions...informacions...informacions...informacions...informacions.

LES LLIÇONS DE FRANCO. - (OPE) Comentari del "New York Poster" al discurs de Franco a les "Cortes": "Resulta irriquant veure's alligonat sobre les virtuts del totalitarisme per un règim que depèn, per a salvaguardar la seva solvència econòmica, de l'ajuda de les decadents democràcies. El generalíssim Franco que es venia mostrant bastant discret durant el canvi d'administració nordamericana ha interromput el seu silenci amb una de les seves habituals intemperàncies. Ha afirmat que l'Occident està afeblit pel capitalisme, el liberalisme i la democràcia, mentre que el govern de Madrid representa "l'estil del futur". Al mateix temps, en la premsa espanyola sotmesa al control de la censura, es publiquen articles lamentant que haguessin guanyat la segona guerra mundial els que no mereixien la victòria... i en els quals s'atreveixen a afirmar que els nazi-feixistes no era un gent tan dolenta com es diu i que els camps d'exterminació creats pels hitlerians eren instal·lacions tècniques de l'Exèrcit per a provar les màscares contra el gas que havien d'utilitzar els soldats". Un dels falangistes ha arribat a l'extrem d'afirmar que Eichmann "ha estat inventat" pels jueus..."

QUI JA JUSTIFICAT EICHMANN? - No és un qualsevol dels falangistes, ans Jesús Suevos el flamant Director de Cinematografia i Teatro, segons revela el corresponçal d'Ibèrica a Madrid. Heus aquí el que aquell escriu a Arriba: "Eichmann creyó con toda su alma, en una doctrina política que arrebató de entusiasmo a su pueblo y que proyectaba colocar el mundo en una nueva via nueva i fecunda que proporcionase a los hombres un milenio de felicidad... Eichmann se sintió por unos años expresión viva de su pueblo renaciente, en la plenitud de su condición humana, instrumento eficaz de una gigantesca coyuntura histórica. Su crueldad, si es que la hubo, no fué consciente sino automática".

Nueva vida y fecunda, un milenio de felicidad, expresión viva, plenitud de su condición humana, gigantesca coyuntura histórica, tots aquests ditirambes provoquen al Jesús falangista els forns crematoris per on passaren milions de persones. Que tanquin a aquesta fera!

SOCIALISTES INVITATS PEL SINDICAT DE FALANGE. - El "Times" de Londres anuncia l'arribada a Madrid de cinc diputats laboristes que visiten Espanya com a invitats del Sindicato Nacional que controla les activitats de tots els obrers d'Espanya... Es pot presumir que l'itinerari comprendrà la visita als acostumats llocs que s'ensenyen als visitants estrangers per a donar proves del progrés aconseguit sota l'actual règim i s'espera que seran rebuts pel Sr. Solís, Secretari General i Ministre de Falange, Cap del Sindicat Nacional."

No ho entenem.

No siguen insensibles als esforços de TRIBUNA. AJUDEU-LA!
Els mandats de les subscripcions i donatius han d'ésser adreçats a:
Joseph FALGUERA - C.C.O. I7-370-OI - 5, rue Marcel-Sembat -HOUILLES
(S & O)
tribuna - 6

Una de les conseqüències de la restauració monàrquica fóra la presència als ajuntaments dels mateixos espavilats que hi havia durant el règim franquista. Doncs... ?

Informacions...

LA HORNADA DE NOBLES. - Llegim a Ibèrica, de Nova York: "Sabem bé que entre las tendencias que buscan sustituir al régimen por una monarquía liberal hay otras que tienen ya acreditados su liberalismo y su oposición al régimen, pero la incorporación de esta hornada de nobles que durante veinte años disfrutaron de una posición privilegiada a costa del resto de los españoles, debe producir legítima inquietud a los liberales de vieja cepa."

Aquesta "hornada" és precisament la que prevaldria en una monarquia i ningú no podria esperar d'ella la solució del problema agrari, de l'estructura política, de la qüestió social, de la interferència del clergat a la vida política, del militarisme, etc.

EL QUE ES LLEGEIX A ESPANYA. - OPE divulga una informació del "The Economist" relativa a la premsa espanyola. El diari més llegit és "Marca", exclusivament dedicat a informacions deportives. A.B.C. tira 180.000 exemplars; YA, el diari de l'Església, 140 mil i ARRIBA, el portaveu falangista, 30 mil.

Aquesta informació ens dona lloc a recordar el tiratge de la premsa barcelonina, en 1935, segons les dades controlades per l'Associació d'Empreses Periodístiques de Catalunya: LA VANGUARDIA tirava més de 100 mil; li seguia LA HUMANITAT amb 44 mil; LAS NOTICIAS, 26 mil; EL DILUVIO, uns 18 mil; EL NOTICIERO UNIVERSAL, uns 11 mil, i oscil·laven entre 6 i 9 mil exemplars: ULTIMA HORA, DIA GRAFICO, EL MATI, LA VEU, DIARIO DE BARCELONA, LA PUBLICITAT, CORREO CATALAN, LA NOCHE, etc. La revelació d'aquests tiratges per "la humanitat" provocà un S.O.S. d'El Correo Catalán per tal que la gent d'ordre sentís el perill de la influència que cada dia adquiria la premsa d'esquerres sobre l'opinió catalana.

ENYOREN EL NAZISME! - D'una crònica del "The Guardian", de Manchester: "De qualsevol forma que sigui, el sentiment nazi-feixista no ha mort en l'Espanya autoritària; ni tant sols s'ha afeblit. Ans el contrari, es manté i floreix... De tant en tant ressorgeix ple de vitalitat, encara que molesti i descoratgi a aquells que voldrien veure Espanya rehabilitada als ulls del món lliure... Ja és sabut que existeix una censura de premsa. El Govern suprimeix tot allò que estima ofensiu. Cal doncs presumir que allò que es publica compta amb el beneplàcit del règim!... Rodrigo Royo escriu que "a pesar de sus defectos España sigue siendo "un oasis en el mundo que desconoce el orden, la justicia i el respeto ..."

tribuna - 7

LA GUERRA CIVIL.- Del "New York Tribune" : " ... Les democràcies - Gran Bretanya, França i els Estats Units - permaneixen impotents, es rentaren les mans mantenint una "no intervenció" i una "neutralitat" que asseguraren la victòria de la reacció a Espanya i a l'estranger, temporalment, del nazisme. Fou una lluita aferrissada, la major tragèdia de la qual fou la de deixar a Espanya sense cap canvi. O millor dit, no féu altra cosa sinó portar a Espanya cap endarrerera, vers l'autocràtic i jerarquitzat sistema feudal de l'Exèrcit, l'Església, els terratinents i l'èlit bancària i industrial. El general Franco segueix en el pedestal, esperant el fi que forçosament ha d'arribar-li, però que per a Espanya serà un principi, tota vegada que no ha preparat res per al futur i segueix sense haver resolt res. "

POLITICA CATALANA.- El líder socialista català Manuel Serra i Moret donarà una conferència al Museu Social de Paris, el dia 22 de juliol, amb la qual el Casal de Catalunya commemorarà el 25è aniversari de la revolució militar espanyola. El dia 23 del mateix el Secretari General d'Esquerra Republicana de Catalunya Joan Sauret parlarà de la situació política després d'haver-se fet pública la signatura del pacte d'Unió de Fuerzas Democràtiques per un determinat nombre d'organitzacions exiliades i una de l'Interior. El pacte està organitzat pel Comitè del Sena d'E.R.C.

COL·LOQUI LIBERAL A MADRID.- Comunica el corresponsal d'Ibèrica a Madrid : " Una reunió, celebrada aquests darrers dies a Madrid, ha inquietat també els mitjans oficials. Es tracta del Seminari celebrat sota els auspicis del "Congreso por la Libertad de la Cultura" per tal d'estudiar el tema : "Solucions occidentals als problemes del nostre temps". Sota la presidència de José Luis Arangueren, es reuniren els professors Lain Entralgo i Tierno Galván, Dionisio Ridruejo, J.M. Castellet, Lorenzo Gomis, Esteban P. de las Heras i un gran nombre de joves universitaris. Entre els participants estrangers figuraven els Srs. Suffert i Emmanuel de França, Spinelli d'Itàlia i Thomas (autor del llibre sobre la guerra civil que tanta repercussió ha tingut) d'Anglaterra. Foren particularment comentades les intervencions dels Srs. Suffert i Spinelli (els quals parlaren clarament de l'ajuda a la resistència espanyola) i la del jove Rodrigo Uria (fill del catedràtic del mateix nom) expressant en nom dels seus companys, el desig de cercar nous camins polítics i socials per a construir la nova Espanya. "

HA MORT HEMINGWAY.- Totes les notes necrològiques arran de la mort d'aquest gran escriptor autor " de " Per qui toquen a morts " es refereixen a la participació del difunt a la guerra civil espanyola. Lluità al costat dels republicans i adquirí ambulàncies per a llur exèrcit.

Els catalans tenim l'obligació de postergar les pretensions de tendència, de totes les tendències, per tal de fer possible un moviment nacional que des taqui per les seves orientacions i la seva responsabilitat dins del conjunt que lluita per la llibertat peninsular.

Informacions...

LES MINORIES NACIONALS. - En una de les seves recents assemblees del Consell d'Europa el president de la Comissió Jurídica, el socialista liberal dinamarqués Sr. Hermod Lannung, presentà un informe demanant de complementar la Convenció dels Drets de l'Home amb un protocol que garanteixi la màxima protecció i privilegis a les minories nacionals. En el projecte s'hi diu: "Les persones pertencents a una minoria nacional no podran ser privades, en comunitat amb els demés membres de llur grup i dins dels límits fixats per l'ordre públic, del dret de tenir la seva vida cultural pròpia, d'empresar llur llengua, d'obrir escoles de la seva propietat i de rebre l'ensenyament en la llengua de llur elecció o de professar i practicar la seva pròpia religió. L'Assemblea adoptà per unanimitat el projecte de recomanació, segons les pròpies propostions de la Comissió Jurídica.

Diverses

- La premsa francesa ha donat compte que el dia mateix que l'Ambaixada Espanyola de París celebrà una missa amb "Te Deum" per a commemorar el 25è aniversari de la revolta, tres o quatre-cents exiliats espanyols es presentaren davant l'edifici de l'Ambaixada, a les reixes de la qual col·locaren una bandera republicana i cartells en els quals es llegia: "Franco como Stalin", "Franco igual a Hitler", etc. Foren llençades pedres contra els vidres de les finestres.

- L'Agència France-Pressa comunica que un centenar de dones manifestaren davant el Ministeri de Justícia de Madrid a favor de l'amnistia dels empresonats polítics.

- Ha estat detingut a Madrid el conegut republicà Eduardo Pardo, membre destacat del nou partit republicà.

- El President del Govern Republicà ha estat uns dies a Londres invitat pel grup parlamentari d'ajut a la Democràcia Espanyola. El general Herrera celebrà una conferència de premsa en el curs de la qual contestà les preguntes que li posaren alguns diputats.

JA US RECORDEU D'ENVIAR EL
VOSTRE AJUD A tribuna ?

Barcelona, 31 de juny.-- La ciutat i sobretot la nostra Costa Brava coneixen una gran aflluència de turistes estrangers. Tots estaven espantats pel nou horari que semblava que se'ls volia imposar a partir del començament d'aquest mes. Però fet i dit no ha passat res puix que tot segueix igual o pitjor que abans d'imposar-nos la nova disciplina. Els espectacles públics comencen a les 11 de la nit i acaben a les dues de la matinada; es comença a treballar com sempre, com també les banques i oficines públiques. Els únics que, de fet, hi han guanyat són els botiguers que obren a les 9 del matí i tanquen a les 8 del vespre o més tard, sense veure's obligats a tancar les portes durant el migdia. No s'ha conseguit millorar res perquè s'havien de lesionar molts interessos. Si volem, doncs, anar a veure una comèdia ensopida i dolenta, per bé que curta, hem d'anar a dormir a quarts de tres de la matinada.

Ha mort Pere Blasi.

Aquest corresponсал té el sentiment d'anunciar la mort del diputat Pere Blasi Maranges ocorreguda el dia 21 de juny després d'una malaltia consecutiva a un accident d'automòbil. El digunt feia uns anys que s'havia repatriat a Barcelona, on la seva activitat catalanista no conegué descans. És l'autor d'un interessant llibre de geografia LES TERRES CATALANES, el qual tingué una acollida fervorosa.

L'enterrament es veié molt concorregut de bons amics del difunt professor. Salutem des d'aquestes columnes la despulla del català fidel que ens acaba de deixar. - MONTSENY

Els monàrquics es llencen activament a passar les vacances.

El conegut periodista Jean Creach, que passa per un dels més ben informats de les qüestions monàrquiques, ha fet recentment unes cròniques per a "Combat" de París. Hi havia d'haver a Estoril una gran recepció "obrera" i s'ha ajornat; estava convocat el Consell Privat de Don Juan i també s'ha deixat per a més endavant perquè molts dels seus membres han descobert que Franco ja és més monàrquic que Don Juan i no se li ha de complicar la vida. Quant a un programa d'acció... l'han deixat córrer perquè les vacances són les vacances. Els monàrquics, doncs, continuaran silenciosos. "Apart una dotzena d'homes -siguem generosos- que treballen a fons i es donen a conèixer, els monàrquics dediquen el millor del temps a vigilar llurs interessos pràctics immediats i no al futur polític del país". Per la seva part Pemàn, president del Consell Privat al qual ja hem fet referència, ha declarat que Don Juan "necessitarà toncladas de paciència, però que le sucederà y tal vez en vida."

Es, doncs pueril, aquest especular sobre la possibilitat d'una restauració, per ser el camí més fàcil per a arribar al llibertat. Els republicans no tenen perquè anar a remolc de les dretes, monàrquiques o "accidentalistes" i cal d'una vegada plan-tejar els problemes en forma clara i concreta. Tenim entès que aquest és el desig del conjunt de forces catalanes.

LA GÈNERACIÓ DEL "BÈ NEGRE"

De pas cap al seu lloc de camping ha estat uns dies a casa el meu cunyat. S'hi trobà amb el nostre "Instituteur", el simpàtic re fugiat al qual recorrem tots quan com d'escriure a la "Sécurité So ciale" o a persones que exigeixen un estil i un idioma ad hoc.

El meu cunyat - ja vos he fet fer la seva coneixença - és barber i sap de tot, tal com exigeix el seu ofici. Quan aneu a Paris el trobeu atrafegat a la "loge" de la seva companya fent càlculs de borsa davant d'unes espesses columnes de xifres. Però ara ha hagut d'abandonar aquestes especulacions perquè el veí que li donava els tuyaux ha abandonat la Borsa i vén aspiradors, negoci en el qual, diu la meua cunyada, no pot fer arruinar a ningú.

- Fet i fet - observà el meu cunyat - no puc més que felicitar me'n perquè amb les seves històries ja portava perduts més de dos milions de francs.

L'Instituteur obri uns ulls com unes taronges i després d'ha-
ver-lo tractat de foll digué a tall de compensació:

- De totes maneres a tu no et passarà com a aquell polític que en declarar que " en un sol negoci havia perdut més de sis milions" el que ho escoltava li posà prop de l'oïda aquesta recomanació : " no ho diguis a ningú o sino et preguntarien d'on els havies tret"

Però la companya del meu cunyat posà les coses al seu lloc. El barberet especulava de "boquilla"puix que tot quedava reduït a imaginar-se que comprava i venia Pechincy, Rhône-Poulenc, or, etc.

Però el meu cunyat és un home que no pot deixar inactiu l'espe-
rit i ara trafiqueja a l'Hôtel de Ventes.

- Quin negoci es podria fer comprant i venent mobles vells! Jo m'hi tiraria de peix si no fos que m'hi perdo amb tants estils. Això dels Lluïsos, Renaixement, Imperi per aquí i Restauració per allà resulten un garbuix al meu cervell.

L'Instituteur mossegà sense fer mal :

- Si fossis a casa nostra no tindries cap problema d'estils :
Epoca 14 d'abril, línies 6 d'Octubre, 19 de juliol, l'Exode...

Tots celebràren la facècia i el tema es desvià cap a la "savi-
dúria" i els seus embolics.

- Amb tots els respectes deguts al nostre Instituteur - digué el meu cunyat - jo tinc molts pocs miraments pels nostres "savis". Pagats que saben fer filigranes amb la ploma no es priven de cap in-

TRIBUNA NO APAREIXERA EL MES D'AGOST DEGUT A LES VACANCES LEGALS

decència. Veieu-los ara ben còmodes en una dictadura, la pitjor que ha sofert Catalunya. Es porten molt més bé els catalanistes que van fluixos de gramàtica que no pas els que tenen una hora de corda per a parlar-vos de "feu" Mallarné.

- No exageris, noi, hi han molts més intel·lectuals que es man tenen dignes.

Feta justícia, l'Instituteur s'engegà en un avall que fa baixa da contra la colla d'intel·lectuals que en veure el cel ennegrit se n'anaren corrents a aixoplugar-se per por que no se'ls mullés el vestit.

- El que ha fallat - continuà l'Instituteur - és el que en podrien dir la "generació del Bé Negre". Molts dels que han fet fàga se sentien, en el nostre temps republicà, interpretats per aquell setmanari, els redactors del qual, per a destruir l'enemic, els catalanistes d'esquerra, no es privaven de furetejar en llur vida íntima. "Le Canard Enchaîné" - una còpia del qual pretenien fer a casa nostra - no ha criticat mai els polítics perquè tenen tal o tal cognom, sinó per raó del que diuen o fan com a polítics. Cap redactor s'atreveiria a ficar-se a les alcoves dels altres, i Déu sap la llibertat que aci estila.

- I el pitjor - ara parla el meu cunyat - és que totes aquelles llengües que tallaven com una navalla en la carn aliena araho suporten tot, toleren la presència dels cràpules... Per què callen ara aquells puritans amb tanta feina que tenen sota la ploma?

- És que la valentia no és el seu fort, diu l'Instituteur. A aquells Savanarola de penya els agradava la feina poc perillosa. La Dictadura i la seva repressió, els tràfeces d'influència i les incapacitats franquistes estan situats en un pla poc pairal i es miren el món d'ara amb respecte perquè els fa por... I com que se senten incapaces d'encarar-s'hi han optat per la servitud. "Tantmateix, es deuen dir els nostres "savis", no podem tractar els feixistes com als republicans perquè aquells no tenen al seu programa la llibertat. No feu bromes!"

- I pensar que aquell Sagarra - diu el meu cunyat - que des de "Mirador" posà una bombeta elèctrica al nelic de les noies gironines ara es fica calçotets llargs i es deixa penjar "la banda y la cruz" d'Alfonso el Sabio! Sempronio, l'especialista de "sociedades" diu que "todo el mundo estaba de acuerdo que le iban bien a José Maria de Sagarra". En efecte, veient la foto de "Destino" con fondrieu Sagarra amb una d'aquelles "notabilidades" que fa 50 anys mereixien els honors de l'A.B.C. de Madrid. I pensar que aquell endimoniat de Carles Soldevila que traduí "Candide" al català nona, deia ell mateix, per a provocar els "pensants pairals", ara gasta un llenguatge de rector de poble: "la Natividad de Nuestro Señor, nuestro alcalde..."

- Es viu en un ambient tan provincià que un lector de "Destino" ha confós la Plaça de la Llana amb la Plaça de l'Opera de Paris i ha demanat el Premi Nobel de Literatura per a Josep Pla! A

Dia del meu angle...

quest deu dir que per ara ja té els diners d'en March molt més important vist des del punt de mira "econòmic" puix que mentre els suecs del Premi Nobel fabriquen mistos i l'home de Mallorca fa ta bac. Qui els havia llegit aquells iconoclastes de "La Publicitat" i qui flageix ara les carrifonades de "Destino"! I pensar, aca bà, que si els bolxevics "es" plantessin a casa nostra Sagarra can taria les glòries de la pàtria socialista, Soldevila dedicaria bi lletes als stakanovistes, Pla parlaria de l'impacte de l'economia marxista sobre les contradiccions del món capitalista, Camps i Arboix faria uns estudis sobre la recuperació de les terres siberia nes i Sempronio ens faria saber que besa les mans de les companyes dels Kolkozos.

- Però i si la nostra República no fos "positiva"?, demanà el meu cunyat..

- Ah, si la República no fos "popular" aleshores aquells sal tinbanquis porucs resuscitarien "El Bé Negre".

Records als companys i a les companyes.

IGNASI.

Entorn d'una rectificació.

Un amic del nostre periòdic ens fa saber que ha "descobert" en el portaveu dels dissidents de l'Esquerra a Mèxic el comunicat d'un senyor que s'auto-intitula "Secretari General", en el qual s'aclareix que Carles Pi i Sunyer " re fusà explicitament " l'acord excloient els membres del C.E. residents a França. I el mateix amic s'estranya que nosaltres no haguéssim recollit la rectificació

" tota vegada que els dissidents procuraran que l'edició en què s'hi insereix no tingui la divulgació que ne reixé la que publicava l'acord desmentit."

Concixien la ben tardana rectificació, però no havien volgut referir-nos-hi perquè ho han fet forçadament, sense cap penediment. Quan TRIBUNA denuncià com a falsa l'actitud atribuïda a Carles Pi i Sunyer sabien que podien fer-ho sense por a cap desmentiment. En canvi els de "la humanitat" de Mèxic si no sabien (?) que la referència que publicaven a so de tabals era inventada, la prudència, almenys, els obligava a dubtar de la seva procedència, tradicionalment sospitosa, ben informal.

le Directeur : Josep SANS

(Imprimé par nos soins)